

B.P. : 24

Tél. : 22-21-04

Bamako (Mali)

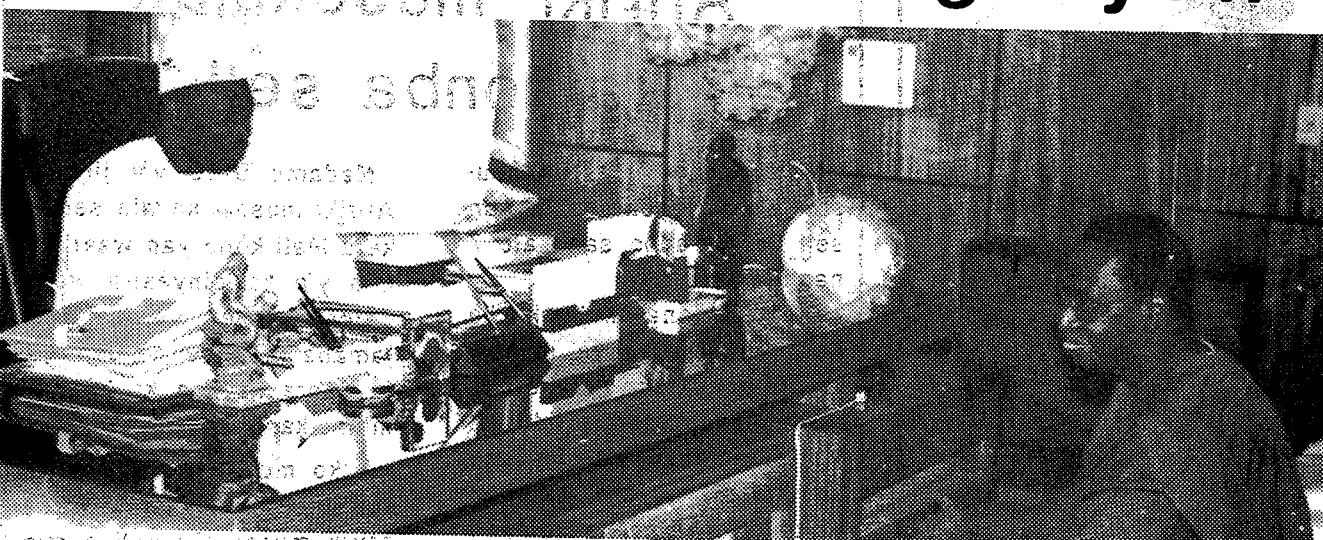
SIBIRI

15

UTI

1987

Jamanakuntigi ka nògonyew

Jumadon san kalo 8 nan tile 7, Mali forobatòn «UDPM» nyémögòba ni jamanakuntigi ye. Jibirili JALO bisimila, fo forobatòn nyémögò don min kawale nyèsinnenabè politiki.

JAMANAKUNTIGI N'DOGOTORO IBURAHIMA KONATE

kisira ma

A ye dogotoro Iburahima KONATE fana bisimila, bagfurakela don; ale de tun ye bagankow nyémögoya so kintigi ye, a ye OMBEVIA

Faransi ka dêmè nafama

MINISIRI MODIBO KEYITA NI FARANSI LASIGIDEN

A ko baara tè se ka kò kénè ya, kò, ko hadamadenw tè balo ni sénè ma ké, wa izinibaaraw fana tè jidi kuran kò. O de kama Minisiri ko nin bolofara saba yan ka nyètaa baaraw la kolo gi indeye.

A ye Faransi lasigiden Mishèli PEREN fo kà wale nyumandòn Mali ni Faransi kajékawale sèbèw la.

Faransi lasigiden ko nin bénkan minnu kelen file jaman filia fangasow tè o bénkan bè an ka jama-

dinyè kònò Iburahima KONATE tun yo lasigiden ye Cadi ni Togo jamanaw kan yann a kaa taa Zayiri.

O kò Zenerali Musa TARAWELE ye dògotorò Umaru TARAWELE bisimila. O ya ka dògotoròjala sòrò politiki dònni na lawali kalansoba la Kanada jamanaw kan. Ale ka nyinini kéra an ka forobatòn «UDPM» de kan.

Umaru Aba TARAWELE ya ka gafe sèbènne kelen di jamanakuntigi ma, a ye gafe min sèbèn forobatòn «UDPM» kan. A ye Peresidan walenyumandòn a tun ye laadilikan minnu kè a ye a ka kalan na. A ko o laadilikanw de y'a to ale sera ka a ka kalanw kè konyuman fo k'a fori.

Jamanakuntigi ye Umáru

Aba TARAWELE fo a ka sèbèya la, sèbèya min y'a to a sera ka kalanjala in sòrò. A y'a fo a ka cèsiri la ka dinyè ladonniya Mali kan, Mali politikisiraw ni a nafasòròsiraw n'a mara téménsiraw. Jamankuntigi ko a ka baara in jòyòrò bë dinyè politikidònniya jiidili la.

A y'a jira ko a ka kan tònden nyumanw ka fèerè nyini forobatòn ka nyètaa la ani jamanan baaradaw yiriwali la, bawo jamanadenw hamitè dòwèrè ye o kò.

Umaru Aba TARAWELE ya sèbèn a ka gafe dantigèli kònò ko ale de baara in nyessinen bë Afiriki jama de ma Mali jama kofòtò, Afiriki jama min kuntilenna ye Afiriki jamanan bée lajèlen ka kelenya ye.

Faransi ni Mali denmisènw ka nyògònsirataama

Faransi denmisèn wolofila nana taama na Mali kònò kalo 8 nan tile 2. U bòra Faransi dugu min na o ye Shariliwili-Meziyéri ye, denmisèn ninnu bée ye lise kalandenw de ye, Faransi ntomodenw don fana. U sinyè fòlò de ye Mali kònò yan.

U y'a sugandi ka t'u ka tile damadò sigi kè Muruja dugu kònò, ka baara kè u ye min bë Murujakaw dêmèu ka nyètaa sira kan. Muruja ni Bamakò cè ye kilo 300 ye Naran kafo kònò.

U ye tile damadò min kè yen, o sen fè u ye kalanden-tabali bi naani dilan minnu kelen-kelen denmisèn naani sigiyòrow ye. U ye baara dòn kè fana Muruja jigginniso la an a kònò minènw dilati la.

Mun na nin denmisènw ye Muruja de sugandi k'u ka teriyataama kè? 1979 san na, Murujaka dò ko Seku DABO n'a sigilen bë Faransi, o ni kolonèli SIBILYO ye nyògòn dòn Faransi yen. Ale ye Faransi Minisiri fòlò ka baarada nyémögò dò ye.

Seku DABO ni kolonèli SIBILYO ka baaraw sen fè, o bòra Murujakaw ka gélèya kalama, gélèya minnu sòròla ja fè. O waati la ja tun kelen bë ka saheli jamanaw degun kosèbè. Kolonèli y'a faamu ko Murujakaw ka kan ni dêmèye.

O de la a ye taama dò kè Muruja o kò a ye Faransikaw kunnaconi a ye min ye o taama sen fè ani ka jèkulu dò sigi sen kan min ye dêmèni kulu ye ka taa Muruja ma.

O jèkulu ni Pari denmisèn ntomodenw ka tòn ye nyògòn sirataama ka waleyaw kè minnu kèra sababu ye ka wari dòw fara nyògòn kan Mali dêmèni kòsòn Muruja dugu kònò.

Denmisèn minnu nalen file, olu ka miiri la teriya ni balimaya de ka bon dêmè bée ye. O de kama u yèrè nana bò Murujakaw ye, k'u ye k'u dòn ka balimaya juru sama u ni nyògòn cè.

Denmisèn minnu bëna dògòkun filia nyògòn kè Mu-

Minisiri Sumana SAKO ka jèkafòw

san kalo 8 nan dögökun 2n kéra jèkafò dögökun ye Minisiri Sumana SAKO fè, natolo ni jago Minisiri. Jumadon ni sibiri kalo 8 nan tile 7 n'a tile 8 Minisiri ni «BDM» banki mögòw sigira ka kuma Sudan sinimanso kònò. O kò a ni jagokèlaw ni ciyakèdatigw ye nyögòn ye.

A sinyè fòlò de filè nin ye Minisiri ni banki baara - kélaw ka nyögòn ye, u bée ka sigi ka kuma. Mali bān-kiw bée la belebele n'o ye «BDM» ye o bée lahalaya min na bi ani a ka kan kà kè min ye sini, kuma tun bée o de kan.

«BDM» banki in sigira sen kan 1968 san na; a bilama sègènnèn bée kà sababu kè baara nyènabòbaliya ye ani julu sarabaliw minnu kasabi bée miliyari caman bò sefawari la. Sègèn wè è min bée «BDM» na ninnu kò o ye a ka baarakèlaw ca ya kojugu ye; mögò 947.

«BDM» banki bée na sa ni fu ra ma nyini a ka nin banaw la. Minisiri Sumana SAKO y'o de jira a ka kuma kònò. A y'a nyini baarakèlaw fè u ka kuma ni kònòndiyane ka fèerèw nyini. Fèn o fèn kéra sababu ye ka gèlè-ya ninnu lase banki in ma u k'olu bée sègèsègè nyögòn fè.

fèerè o fèerè bée se ka tige gè u k'o fèerèw mafilé filé lan nyuman na nyögòn fè. Minisiri y'a jira ko fangaso jigi dalen b'a kan ko nyögòn ye in na kè sababu ye u ka fu ra sòrò banki ka niningètèyaw la.

Fèerè minnu b'a la olu wa leya man nyögòn, wa mögòwek sòn man teli u ma fana nka o fèerèw de dun nyögòn tò bawo olu dòròn de bée se ka banki in b'a nyögòn la.

O fèerèw ye mun ye? a fòlò ye ka dò bò baarakèlaw la ani ka yèlémá damadòw dòn baara nyènabòcogow la. Gelèya minnu bée baara la, baarakèlaw da sera olu mai n'a fò baara nyènabòcogò hì juluw sarabaliya ani baarakèminen kuraw faamu baliya.

Baarakèlaw y'a jira ko banki ka gèlèya in tè baarakèlaw caya nò ye, ko baara nyènabòcogo de man nyi, baara tilacogo fana bennèn tè. U y'a jira k'u bée jòorè ni gènni ye bawo o tè a fura ye. U y'e min kè kuma na a ka ca ni waati wòorò ye Minisiri y'a jira k'a ye baarakèlaw ka kuma faamu. A y'a nyini baarakèlaw fè halisa u k'u cèsiri fèerèw nyinini na, u k'u jò u jòyòrò la.

A y'a jira fana ko BDM banki in tè bò nògò la, fo dò de ka bò baarakèlaw la. A ko baarakèlaw bilali bénè kè sariya kònò; u ka kan ni min ye o na kè u ye. A ko ka kan ka témèn sira min fè a na témèn o fè.

A ko fana minnu ka kan ka bila olu sugandili bénè kè banki yèrè de fè, baarada wèrè témèn kè. Minnu bée bila olu ka kan ni min ye sariya kònò u n'o sòrò. Fangaso bén'udémè uka se ka baara wèrè kè u yèrè ye.

Minisiri Sumana SAKO y'a jira ko banki in ka kan ka lakuraya, k'a jagokun dayèle mögò wèrè wali ciyakèda wèrèw ye. Fili minnu y'u sòrò u n'u jija olu nyögòn kan'u sòrò bilen. Banki bée fara ka bò fangaso ka mara kònò, a békè a yèrè ta ye.

Minisiri ka jèkafò filanán kéra ni ciyakèdatigw ni izinitigw de ye. Nim t'u ka kuman yögònna sine fòlò ye. Halisa nyögònfaamut nyinisa.

don fangaso ni jagokèlaw cè. O jèkafò kéra fangaso ka jurusara baarada ka nyögòn ye so kònò ba numanfe dangan na.

Nyögònnye in kun tun ye ka kuma jagoko ni izinikow la halaya bée la. Minisiri SAKO y'a jira ko julaw ni ale ka minisiriso bée ka kuntlenaw ye kelen ye: jago ka jidi. A ko mögòw de m'a faamu.

A ko nyögònnye in bilalen bée nyögònfaamu hukumu de kònò. Jagokèlaw ni izinitigw ka hakè ye min ye o ka dòn, fangaso fana ka hakè ye min o ka dòn julaw fè.

Julaw ka kuma fanba kéra nisögònko de kan u y'a jira k'u bée nisögòn min sara o ka ca u ma, u «IAS» ko fè ani banki juluw sarali nögoya la...

Minisiri SAKO y'u jaabi k'u bée hami min na o bée bée nyè sòrò sariya kuraw hukumu kònò minnu bolodara ka ban. A y'a nyini julaw fè u k'u ka baara kè ni jèya ye. A ko julaw tun bée nisögòn «IAS» min sara, wusuru kura dò bénè bila o nò na ko «TVA».

A ko wusuru kura min bénè sara u fè n'o ye «TVA» ye o bénè nögoya don u ka nisögònko la. A y'a jira k'a wajibiyalen bée olu ma u ka sariyaw bayèlémè nisögònko ni wusuko la walasa ka julaw lafiya.

Minisiri SAKO ye layidi ta k'a bénè julaw ka konyè ninnu bée sègèsègè ka fèerè nyini u la. U y'e nögoya minnu nyini fangaso fè olu bée bénè fèsèfèsè ale ka minisiriso la.

Kuma ninnu bée kéra ni hakilinyumanya ye Mali ka nyétaa nyinini siratigè la. Minisiri ka ale nisondiyara k'a kòlòsi ko julaw bée u ka baara sariyaw dòn. O ye ko ye min ka kan ka jidi halisa.

A ko Mali fangaso jigi dalen bée ciyakèdatigw ni izinitigw kan minnu tilennen bée ni sariya ye walasa nafasòròsi raw ka jidi. A ko forobaciya keda dòw ka kan ka bila julaw ka bolo kan, n'a fò forobatòn y'a nyini cogo min.

A y'a nyini u fè k'u hakili

jakafo denmisènw ka ko la, kalanden minnu tilala u ka kalan na n'u ma se ka baara sòrò. A ko julaw k'u jija ka baara di u ma u ka ciyakèdaw ni u ka iziniw na wali ka baa ra kuraw latigè u ye.

A ko ale n'a ka minisiriso sigilen bée n'a ye k'u dème

Afiriki musokuluw ka tònba seli

Mali musow ni Afiriki musow y'u ka tònba san 25 nan seli kè jumadon san kalo 7 nan tile 31.

Afiriki jamanaw kelen kù ka hòrònya sòrò, u ye musow jòyòrò bonya dòn nafasòròsi raw ni hadamadenya jiidili la. Afiriki jamanaw y'a dòn fana ko musow jòyòrò ka bon hòrònya sinsini na jamana kònò ani bén ni lafiya la.

O de nana ni Afiriki musow ka Darisalamu nyögònnye ye. Darisalamu ye Tanzani jama na faaba ye. O nyögònnye de kéra 1962 san kalo 7 nan tile 31.

Nyögònnye in de ye Afiriki musokuluw ka tònba bange, n'a bée wele musow ka «Panafirikèni» wali «OPF».

Kabini 1963 san, tònba in bée sigi Afiriki kelenyatòn ka lajèw la («OUA») ani dinyè musow ka forobatòn ko «FDIF» Afiriki musokuluw ka tònba cèsirilen bée hòrònya jènsènni na ani kèle balili. O de kama tònba in dònne bée dinyè fan bée.

Afiriki musokuluw ka tònba in ka waleya bée ta taama shèn ye, bawo ale de bée don musokulu ni nyögòn cè k'u cè bén. Ale tònba in de cèsirilen bée musow mahòrònyali baa raw la Afiriki kònò.

Afiriki musokulu ka tònba in ka walew bée tali kè Afiriki jamanaw ka walew la, k'a nyèsin mahòrònyali lakika ma ani kèlentanya; bawo nyétaa tè sabati bén ni hakili latigè kò.

Madamu DIKO Masaran KONATE min ye Mali musow ka tònba nyèmögò ye, o ye folikan bila a ka tòn tògò la ka taa Afiriki musokuluw ka tònba in ma ko «OPF».

A ko Mali musow nisondiyalen don nin na ka d'a kan olu bée «Panafirikèni» in tu tigèbagaw la. A ko fana u nisondiyalen don ka d'a kan fana Bamakò de tun ye tònba in faaba ye fo ka taa se 1986 san ma.

A y'a jira ko Mali musow nimisi wasara k'a kòlòsi teriya ni balimaya min bée Mali musow ka tònba ni «OPF» jamanaw bée cè.

MADAMU DIKO MASARAN